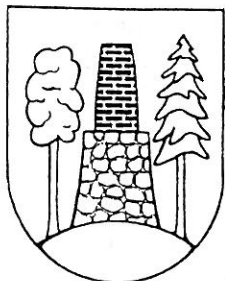

Lažánecký zpravodaj

září 2002

Zpráva starosty o činnosti

obecního úřadu přednesená na jednání zastupitelstva obce dne 19.9.2002

Vážení občané, vážení zastupitelé,
je povinností starosty, aby informoval veřejnost o hospodaření a činnosti obecního úřadu. K dnešnímu dni se příjmy a výdaje rozpočtu obce pohybují procentuálně v nižších číslech, a je tedy předpoklad, že v závěru roku bude vytvořena finanční rezerva pro financování plánovaných záměrů v příštím roce. Rozbor hospodaření předloží finanční výbor zastupitelstvu po ukončení kalendářního roku. Ve stručném zhodnocení chci nyní předběžně informovat, jak se na základě schváleného rozpočtu vyvíjí plnění plánovaných záměrů v jednotlivých položkách.

1) Práce v obecních lesích

jsou prováděny podle plánu nového lesního hospodáře, ing. Kleina. Většinu odborných péstebních prací máme objednanu dodavatelsky u paní Kappelové z Tišnova. Péstební činnost na nově osázených lesních parcelách v lokalitě Záhaní a Malná (celková výměra = 3,20 ha) provádí pracovníci obce. V září jsme obdrželi z Okresního úřadu Brno-venkov „Osnovy hospodaření v obecních lesích“ na dobu 10 let, podle nichž budou sestaveny jednotlivé roční plány.

2) Oprava a výstavba chodníků a komunikací v obci

byla postupně realizována na třech místech.

SEVERNÍ ČÁST OBCE – směr kamenolom – výstavba chodníku o délce 300 m od domu č. 116 po dům č. 179.

Tato aktivita byla schválena z důvodu zajištění bezpečnosti chodců, které ohrožuje provoz těžkých nákladních vozů z kamenolomu. Podle plánu proběhla rekonstrukce původních chodníkových částí a především výstavba úseků chodníku nového, za současné výměny většiny silničních obrubníků. Dále byl celek doplněn o zahradní obrubníky a vše esteticky spojeno jednotnou zámkovou dlažbou. Chodníkové úpravy byly zakončeny opravou asfaltového povrchu silnice průběžně poškozované frekvencí těžkotonážních souprav naložených v lomu. V první etapě se na této zakázce podíleli pracovníci TS Tišnov. S jejich činností jsme však nebyli spokojeni (došlo i k reklamaci). Proto jsme se obrátili na osvědčenou firmu MIKO Neslovice, která provedla podstatnou část prací na tomto úseku. Náklady celkem činily 314.700,- Kč. Připomínám, že vybudováním této chodníkové komunikace došlo k propojení na chodník kolem hřbitova až k domu č. 212 pana Urbánka mladšího. Tak vznikl ucelený chodník o délce 450 m a byl splněn poslední a základní úkol Programu obnovy vesnice v severní části obce.

Chodníky a vjezdy na úseku domu č. 18 a č. 19 – prodejna smíšeného zboží

I v této části obce jsme měli možnost ocenit dobrou práci řemeslníků firmy MIKO. Bylo vybudováno 75 m² zámkové dlažby včetně nových silničních a zahradních obrubníků a vjezdů. Obec doplnila plochu u prodejny o pevně zabudovaný stůl s dvěma lavicemi a třemi stojany na kola a počítáme zde s osázením zelení u kamenného tarasu. Náklady za práce firmy MIKO na tomto úseku činily 87.000,- Kč.

Dláždění ploch nástupiště a chodníků u autobusové zastávky

Náklady za instalaci nových silničních a zahradních obrubníků, výměnu a opravy asfaltu a položení 50 m² dlažby činí 70.000,- Kč.

Po nejlepších zkušenostech a v rámci dobré spolupráce do budoucna písemně poděkujeme firmě MIKO za profesionálně odvedenou kvalitní práci jejich zodpovědných a slušných pracovníků.

3) Oprava a přestavba autobusové čekárny

Se záměrem byli občané seznámeni ve studii, která byla zveřejněna na obecní tabuli. Na tuto akci jsme měli schválenou dotaci ve výši 90.000,- Kč v rámci Programu obnovy vesnice pro rok 2002. Bohužel z důvodu povodní není do dnešního dne jisté, zda tyto finanční prostředky obdržíme. Přesto jsme plánovanou akci provedli v plném rozsahu. V průběhu stavby došlo k několika změnám, které byly ku prospěchu vzhledu čekárny, a proto byly prosazeny i za cenu prodloužení stanoveného termínu dokončení stavby. Nebudu jmenovat všechny firmy a řemeslníky, kteří se podíleli na stavebních a odborných pracích. Zveřejníme je v zasklené skříni této zastávky, která je zapojena na noční osvětlení obce. Využívám této příležitosti, abych poděkoval našemu občanu panu Františku Gjumijovi, který zdarma pracoval na počátečních zednických pracích v čekárně a provedl obklady ve třídách naší základní školy. Náklady na výstavbu čekárny a jejího okolí včetně venkovního panelu se stříškou nepřesáhnou 130.000,- Kč a celkem včetně prací za dlažbu a obrubníky budou činit cca 200.000,- Kč.

4) Hřiště za tělocvičnou

Vylepšovací práce v rámci POV roku 2001 byly na hřišti započaty hned v jarních měsících a průběžně pokračovaly asi do poloviny prázdnin. Z dříve smutně vyhlížejícího prostoru ohraničeného plotem z šedivých panelových překladů vzniklo po dokončení úprav funkční

prostorné hřiště, které lemují pásy zeleného trávníku. Kolem hrací plochy byly až do výše 4m instalovány ochranné sítě a betonová plocha byla využita na vybudování basketbalového hřiště. K příjemnému vzhledu přispěly nátěry oplocení a části budovy tělocvičny a výměna drátěného plotu u MŠ. Byly vyrobeny venkovní lavičky a bude zde ještě pevně instalován stůl. Nově upravené prostory sloužily od jarních měsíců přes prázdniny mládeži, sportovcům, ale i seniorům, kteří zde aktivně prožívají volné chvíle při zápase v nohejbalu, volejbalu, košíkové a oblíbeném petange – hry pro všechny generace. Na zvelebení se nejvíce podíleli pracovníci údržby obecního úřadu. Byla zakoupena i lajnovačka a celkové náklady v letošním roce činí 40.000,- Kč.

5) Rozvoj bytové výstavby – výstavba nových rodinných domů

Pokračování „Nové ulice“ směr ZEAS

Na základě schváleného územního plánu zde může být na soukromých stavebních parcelách postaveno až 5 rodinných domů. V současné době zde zahájili stavbu první dva zájemci. Obec v této lokalitě objednala a realizovala prostřednictvím firmy Elqa kabelové elektrické vedení od stávající dvousloupové trafostanice TS 4 400kV k rozvaděči před pozemek pana Tichého. Finanční náklad ve výši cca 100.000,- Kč bude hradit obec a následně nabídne kabelové vedení a rozvaděč k odprodeji firmě JME Brno a.s. Vlastníci jednotlivých pozemků si budou hradit přípojky od rozvaděče na svou parcelu.. K částečné kompenzaci jejich nákladů hradí obec výkup předmětných pozemků s částí cesty a geodetickým zaměřením.

Výstavba rodinných domů na Kosové,

kteřá započala v letošním roce, pokračuje tekto: V současné době má stavební povolení 6 stavebníků, kteří stačili zahájit stavbu v letošním roce, a 4 další zájemci si obstarávají všechny náležitosti potřebné k tomu, aby mohli stavbu co nejdříve započít. Teoreticky je k dnešnímu dni vytvořen předpoklad pro realizaci výstavby deseti rodinných domků. Úsilí, které obec vynaložila na přípravu stavebních parcel, a investice vložené do výstavby inženýrských sítí začínají nést ovoce, takže termín dostavby 10 RD plánovaný do roku 2005 může být splněn. Další 4 soukromí vlastníci parcel sami zvážejí, kdy využijí možnosti stavby nebo případného prodeje pro zájemce. Obec

v této lokalitě spolupracuje se stavebníky při vyřizování stavebního povolení. Na obecních pozemcích byly provedeny terénní úpravy, které budou dle potřeby pokračovat. V příštích letech na Kosové plánujeme výstavbu chodníku a instalaci večerního osvětlení.

6) Nyní stručně o dalších kapitolách rozpočtu

Náklady na provoz Mateřské a Základní školy v Lažánkách jsou přiměřené a jsou zde ještě rezervy. Připomínám, že od roku 2003 budou všechny školy mít právní subjektivitu, což znamená, že k 31.12.2002 budou zrušeny MŠ a ZŠ jako organizační složky obce a k 1.1.2003 budou tyto organizace sloučeny do jedné příspěvkové organizace s názvem Základní škola v Lažánkách, okres Brno – venkov, která bude mít hospodářskou samostatnost a jednoho ředitele. Pro informaci dodávám, že vzrostl počet žáků mateřské i základní školy z důvodu zrušení Mateřské školy v Maršově. Rovněž školní jídelna zvětšila svou kapacitu a rozšířila počet strávníků o dalších 23 žáků MŠ Svatoslav, která odebírala obědy z bývalé MŠ v Maršově.

Mzdové náklady zastupitelstva nebudou rovněž čerpány v plánované výši, stejně jako platy zaměstnanců obecního úřadu. Náklady na činnost místní správy budou čerpány dle plánu. Provedli jsme některé větší nákupy – jednalo se o rozhlasové zařízení na ozvučení veřejného prostoru ve výši 30.000,- Kč, motorovou sekačku a křovinořez za 42.000,- Kč, barevnou inkoustovou tiskárnu za 6.000,- Kč a další nákupy materiálu a služeb.

Pozornost věnujeme opravám rozhlasového zařízení a opravám a rozšíření veřejného osvětlení.

7) Činnost pracovní čtyry při OÚ

Pracovní skupina při obci se skládá z vedoucího údržby Vojtěcha Maška, pracovníka na civilní vojenské službě Robina Koláře a Petra Dvořáka, který je financován Úřadem práce na veřejně prospěšné práce pro potřeby obce. Tito pracovníci se podílejí na údržbě obecních budov, obecního majetku a veřejné zeleně. Jedná se o činnosti, které jsou v možnostech a schopnostech uvedených pracovníků. Jsou to například: malířské a natěračské práce, drobné zednické práce, opravy chodníků, čištění kanalizačních vpustí a jejich opravy, pěstební práce v obecním lese a úseku nové výsadby na polích o rozloze

3,20 ha, údržba veřejné zeleně v obci a jejím okolí (tato představuje již několik hektarů), celoroční údržba chodníků a veřejných prostranství, spolupráce s dodavatelskými firmami při pracích pro OÚ.

Vím dobře, že v době, kdy ustala veškerá brigádnická činnost, je zapojení těchto pracovníků nezbytné, pro obec prospěšné i ekonomicky přínosné.

8) Činnost obecního úřadu nespočívá pouze v práci na opravách, údržbě a v nových investicích. Nezapomeňme, že obecní úřad musí sloužit především potřebám občanů, zajišťuje výkon státní správy a řádné fungování chodu obce. Spolupracujeme se všemi organizačními složkami v obci, podporujeme kulturní a společenský život v obci. V této oblasti jsou i nadále rezervy a možnosti rozvoje.

Své plány předáme novému zastupitelstvu obce. To zváží, které z těchto plánů si dá do svého volebního programu. Jeden ze základních cílů starosty je obstarávat a zajišťovat příjmovou část rozpočtu mimo daňové příjmy. V letošním roce se podařilo získat dotaci na ukončení výstavby kotelen ve výši 58.000,- Kč a dále finanční příspěvek na splátku dluhu za skupinový vodovod od Svazku vodovodů a kanalizací Tišnovsko ve výši 150.000,- Kč. Pokud se podaří realizovat další rozpracované dotace, může obec získat další prostředky až do výše 300.000,- Kč.

Závěrem mně dovoluji několik slov o tom, jak naši občané pomohli lidem postiženým povodněmi. V krátké době po výzvách k pomoci pobočka Českého Červeného kříže v Lažánkách uspořádala sbírku. Naši občané darovali prostřednictvím této zákonné sbírky částku 45.100,- Kč. Farníci z Lažánek a Maršova vybrali v našem kostele více jak 34.000,-Kč. Tato částka byla přiřazena k další charitativní sbírce z Čebína a tak mohla být předána mladé rodině v Zálezlicích částka 109.000,-Kč. V posledním srpnovém týdnu byli na náklady obce vysláni tři dobrovolníci (z toho dva zaměstnanci obce) k dispozici společnosti ADRA na pomoc při odstraňování povodňových škod v okolí Českých Budějovic.

František Zetka
starosta obce

Zamyšlení před topnou sezónou

Léto je definitivně pryč a příchod další topné sezóny mě nutí k malému zamyšlení.

Jistě všichni máme v paměti nedávný obraz zimních Lažánek: Jak sklíčeně a pochmurně působily řady uniformně šedivých domků zahalených do neproniknutelného štiplavého kouře! Přidušený chodec spíš tušil než viděl, kde končí a kde začíná ulice. Když byly špatné rozptylové podmínky, přetáhli jsme přes nos šály a v duchu přivolávali větrné počasí v naději, že se to rozfouká... Nadávali jsme na zanesené komíny, ale ty nemohly jinak: V kotlech a kamnech se topilo uhlím, většinou tím cenově nejdostupnějším, plným síry a dehtotvorných látek. Po dlouhá desetiletí zavedeného topného systému jsme se naučili se smogem žít a brát jako samozřejmost, že za teplo domovů musíme platit i jinak než penězi. Zatím pomalu dozrával čas k tomu, abychom ze svého omylu vystřízlivěli... Pomalu proto, že každý pokrok potřebuje svoje podmínky a svůj čas.

Po roce 1989, v posledním desetiletí minulého století, zásluhou osvěty v otázkách ekologie, jsme začali ač neradi připouštět, že člověk sám jako hlavní znečišťovatel je také hlavní tvůrce životního prostředí, a nebude-li ho chránit, nepřežije. Burcující zveřejněná fakta splnila svůj účel: Od úvahy, proč je u kominického řemesla nejvyšší procento výskytu rakoviny kůže, je krůček k tomu, pochopit přímou souvislost mezi toxickými zplodinami z topenišť na uhlí a naším zdravím. Osvětu přinesly i propagační akce výrobců moderních kotlů a producentů ekologických energetických zdrojů. Tak se i v Lažánkách přibližně v polovině minulého desetiletí objevily první vlašťovky v podobě odvážných průkopníků, kteří se nebáli opojit staré kotle a výrobu tepla pro svůj domov svěřit dřevoplynu a elektřině. To byl „začátek konce“ zastaralého vytápění, ale ruku na srdce: zatím malé procento „ozdravených komínů“ mělo tehdy na čistotu ovzduší jen nepatrný vliv.

Citelný obrat k lepšímu nastal až před dvěma lety, kdy se podařilo v obci zrealizovat stěžejní úkol uplynulého volebního programu: plynofikaci obce Lažánky a osady Holasice. Za státní finanční podpory i peněžních příspěvků od občanů bylo provedeno 195 přípojek na

sít plynového rozvodu, což představuje cca 90% možností napojení na středotlaký plynovod. Proč není možnost topení a vaření plynem v domácnostech využívána na 100% ?

Bohužel, v loňském roce po zdražení plynu se někteří potencionální uživatelé zalekli provozních nákladů a zůstali stát na půli cesty, bez dokončení rozvodu plynu v domě. Někteří rozhodující krok jenom oddálili, protože si spočítali, že lepší bude stavení nejdříve zateplit a vyměnit skleněné výkladní skříně za dokonale těsná euro-okna. Zkušenosti i propočty ukazují, že to je cesta správná: Podaří-li se zateplením snížit úniky tepla na minimum, pak je toto moderní ekologické topení zároveň i topením ekonomickým. Především proto, že nastavení automatického řízení, pomocí regulačních ventilů a mikroprocesorového ovladače spojeného s časovým spínačem eventuelně venkovním čidlem, to vše umožňuje využít přiváděnou energii na teplo téměř beze zbytku. Na rozdíl od topení uhlím, kde velká část získaného tepla uniká komínem bez užítku, takzvaně pánu Bohu do oken. Proto doufáme, že časem počet stálých a spokojených uživatelů plynu v naší obci dále poroste. Zároveň si všichni přejeme, aby se snížil počet těch „obojživelníků“, kteří sice doma vlastní provozuschopný plynový kotel, ale protože si „pro strýčka příhodu“ ponechali staré kotle a topeniště, svádí je to v okrajových přechodných obdobích k pálení zbytků uhelných zásob, a mnohdy nejrůznějšího nežádoucího odpadu, např. PET-lahví aj. plastů, starého textilu... Proto apelujeme na všechny, kterých se to týká, aby si co nejdříve uvědomili zásadu: Že ve společném ekologickém snažení o zdravé ovzduší v obci neexistuje cesta zpět a že by jistě bylo ke škodě nás všech, kdyby se naše hezké domky měly opět zahalit do staromódní kouřové róby.

U stávajících i potencionálních stavebníků nových nemovitostí samozřejmě předpokládáme, že se rozhodnou pro některý ekologický způsob vytápění (na dřevoplyn, elektrickou energii, zemní plyn, dřevo...).

Vzhledem k tomu, že naší obci byly k plynofikaci poskytnuty státní dotace z fondu životního prostředí, a s ohledem na zákon o čistotě ovzduší má zastupitelstvo povinnost dohlížet na to, aby této ekologicky čisté energie

bylo k topení využíváno co nejvíce. A aby zmizely i poslední dýmající komíny, jejichž zplodiny prokazatelně ohrožují nejen nás, dospělé, ale i zdravý vývoj našich dětí.

Za obecní zastupitelstvo Eva Zavřelová

Obecní knihovna

Obecní knihovna v Lažánkách byla založena ve 30. letech minulého století. Pamětníků již mnoho není, ale usuzuje se dle prvních knih, vydávaných v roce 1928-1929, které jsou v archivu knihovny dodnes. Práci knihovníka obětavě vykonával pan Štěpán Zavřel, a to přes 50 let! Tenkrát se knihy půjčovaly v sále Zavřelovy hospody a byly uloženy ve skříní v přilehlé místnosti. V 50. letech knihovna přesídlila do bývalé kovárny č. 19 (nyní obchod). Od roku 1990 dostala knihovna k dispozici nově zřízené prostory v objektu Základní školy Lažánky. A tak mohou i současní čtenáři každou středu navštívit pěknou, prostornou místnost s dostatečným množstvím regálů plných knih.

V knihovně je 3383 knih (stav ke konci roku 2001), z toho 562 knih naučných. Zajímavé knihy jsou dostupné každému zájemci, roční poplatek půjčovného činní 10,- Kč a 5,- pro děti. Potěšující je fakt, že čtenářská obec se stále rozšiřuje. Loni bylo registrováno 58 čtenářů, z toho 20 dětí, bylo zapůjčeno celkem 2018 svazků. Letos máme již 74 členů a počet dětských čtenářů vzrostl na 26.

Celých 16 let zastávala práci knihovnice paní Božena Doušková. Letos od 1.7. převzala knihovnu paní Iveta Jebáčková. Společně uspořádaly výtvarnou soutěž pro děti na téma „Nakresli svoji nejmilejší knihu“, které se zúčastnilo 43 dětí. Jejich práce hodnotila komise ve složení: p. starosta Zetka, p. Vít, p. ředitel Ševčík, a pí. ředitelka Flajšingrová. Při slavnostním vyhlášení výsledků soutěže knihovnice poděkovaly obci za podporu nejen akce samé, ale knihovny vůbec. V předškolní kategorii zvítězila Lenka Jebáčková s obrázkem Mach a Šebestová, v kategorii školáků Veronika Petrášová s obrázkem Anička z 1.A. Obě vítězky

si za odměnu odnesly pěknou knihu. Všechny práce našich šikovných dětí byly vystavovány v prostorách knihovny celé léto.

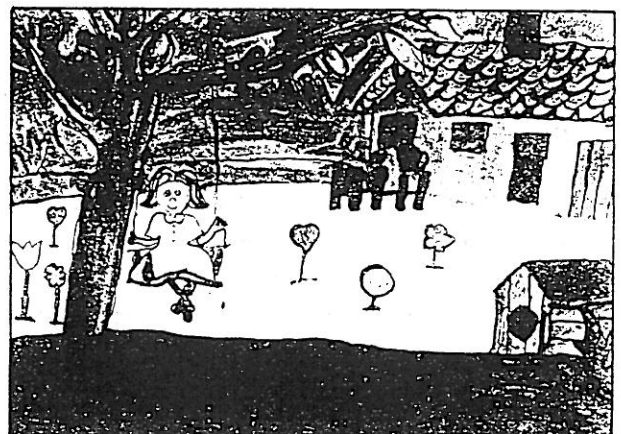
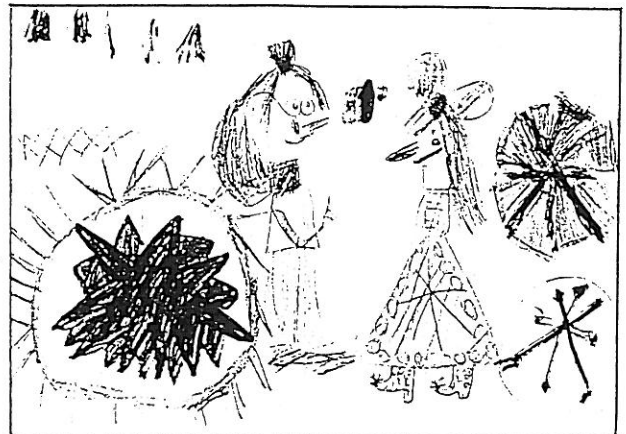
Do budoucna chystáme další akce pro děti, např. podzimní soutěž „Znáš české pohádky?“. Také bychom rády využily knihovnu pro pravidelná setkávání například mladých maminek, na besedy o knihách a nejen o nich, dětské sedánky nad zajímavou četbou atd. Též předpokládáme úzkou spolupráci se základní školou a obcí.

Přejeme si, aby knihovna stále dobře prosperovala, aby se rozšířily řady čtenářů, především dětí a mládeže. Vždyť měřítkem kulturnosti obce je i kvalitní, hojně navštěvovaná knihovna!

Každý je u nás srdečně vítán.

B. Doušková

I. Jebáčková

Beseda o historii autobusové dopravy v Lažánkách

Dne 14.2.02 proběhla v zasedací síni OÚ vzpomínková beseda, na kterou byli pozváni hosté nejpovolanější – zástupci dvou legendárních rodů, kde má šoférská profese tradici 3/4 století. Jsou to pan Josef Sova z č. 168, narozen r. 1913, a pan Vojtěch Sova z č. 157, narozen v r. 1933. Poutavé vyprávění těchto přímých potomků prvních lažáneckých autodopravců bylo doloženo dobovými fotografiemi, autentickými pohlednicemi a vzácnými historickými dokumenty (např. průkazy: Mezinárodní osvědčení pro motorová vozidla, Mezinárodní povolení k řízení). Předchůdci dnešních pamětníků, pan Vojtěch Sova starší a pan Ondřej Sova, ve 30. letech minulého století začínali v naší obci jako první provozovatelé nákladní autodopravy, po níž záhy následovalo podnikání v dopravě autobusové.

V roce 1927 pan Vojtěch Sova zakoupil první nákladní schewrolet, kterým začal úspěšně konkurovat formanům s koňskými potahy, zajišťujícími rozvoz vápna do blízkých i vzdálenějších koutů Moravy. V létě 1929 rozšířil svůj vozový park o první lažánecký autobus, 20-timístnou ŠKODU 125. Na konci téhož roku se v Lažánkách objevil autobus další, PRAGA AN, který zakoupil pan Ondřej Sova. Oba podnikatelé se brzy stali spoluzakladateli deblínské dopravní společnosti SLEZÁK, po léta úspěšného spolku čtyř autodopravců: Slezák, Štěrbá, Sova O. a Sova V. (později Štěrbův podíl odkoupil pan Mičánek). V zavedených firmách se stali pokračovateli rodu právě pan Sova Josef (jezdil od r.1931, od svých 16-ti let) a Sova Vojtěch mladší (od roku 1956), mezitím se v roce 1945 „cech lažáneckých autobusáků“ rozrostl o další dva průkopníky téhož jména, o pány Sovu Ladislava (nar. r. 1925) a Sovu Jana (nar. r.1928). Jako první byl v roce 1930 zahájen pravidelný spoj Lažánky – Tišnov, později (v roce 1931) přibýlo autobusové spojení do Brna. Tato soukromá doprava byla provozována až do roku 1949, kdy autobusy přešly pod národní správu a v roce 1950 je převzala ČSAD. Šlo o tzv. „znárodnění majetku“ bez jakékoli náhrady.

Linkové autobusy do Tišnova jezdily dvakrát denně, s pasažéry se zároveň vozila i pošta, a navíc každé pondělí byla střecha autobusu nastavena zahrádkou, sloužící

k přepravě dobytka i drobného zvířectva na pověstný tišnovský jarmark. Na trase Lažánky - Brno jezdil jeden autobus: vyjížděl ráno v 5.30 a odpoledne v 17.30 se vracel zpět. Týdenní jízdenka na 12 jízd stála 35,-Kč (pracovalo se i v sobotu) a praktikoval se odpočet za každou necviknutou jízdu. Dělnické jízdenky byly ztrátové, žádné dotace neexistovaly, a proto se tržby dorovnávaly zájezdovými trasami v tuzemsku i v zahraničí (Karlova Studánka, Vídeň, Mariazelle, Benátky, Piešťany, Bratislava...). Původní typy autobusů vystřídaly: ŠKODA 206, WALTER UNIVERSAL, WALTER FN. Tento poslední model byl v r. 1936 opatřen zájezdovou karoserií, na zakázku zhotovenou u firmy Lepil v Rousínově. Bylo to jakési kabrioletové provedení: při vyhlídkové jízdě za slunečného počasí mohl být autobus otevřený, při zhoršených podmínkách se dala přetáhnout plátěná střecha s bočními slídovými okénky. Pan Sova s úsměvem vzpomíná na jeden zájezd, kdy při aprílovém počasí cestou do Jeseníků na přání rekreatantů stahoval a přetahoval střechu celkem osmkrát. Zvláštní úpravou prošel také autokar ŠKODA, který byl za války předělán na nákladňák s pohonem na dřevoplyn. Tím pak odvážní šoféři navzdory přísným kontrolám a trestům pašovali přes tzv. „potravní čáru“ s nákladem dřeva i potraviny (např.místo rezervy bylo převáženo prase). Starší linkové i zájezdové autobusy jezdily většinou rychlostí okolo 50-ti km/hod, novější okolo 60-ti a WALTER UNIVERSAL už běžně dosahoval rychlosti 75 km/hod. Tankování paliva bylo zajištěno překvapivě hustou sítí stanic (např. v Kuřimi bylo 5 čerpadel, v Lažánkách byla u Orátorů 1 pumpa jen pro autokary a 1 ruční pumpa u Brožů).

S úctou jsme si prohlíželi zažloutlé dokumenty a černobílé fotografie z první poloviny minulého století a odhalovali tajemství textů jakoby malovaných ozdobným písmem. I stroze úřední listiny mohou zaujmout svým obsahem. Například z Mezinárodního osvědčení pro motorová vozidla (r. 1934) se dočteme, že dle mezinárodní úmluvy z roku 1926 měly naše autokary povolený vstup do všech evropských, ale i mnoha neevropských států, kde všude bylo uznáváno našim „autoklubem Republiky České“ vydané MEZINÁRODNÍ POVOLENÍ K ŘÍZENÍ.

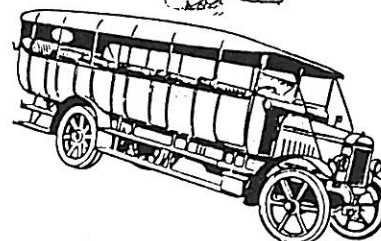
Závěrem si naši pamětníci s trochou nostalgie postesklí na zaniklou prestiž řidičského povolání

(za 1. republiky to byla profese vážená a šoféři obzvláště při zájezdech požívali četná privilegia) a vyjádřili lítost nad tím, že současný trend vede k převaze individuálního automobilizmu nad tradiční hromadnou autobusovou dopravou. Počet aut roste geometrickou řadou. Jezdíme v nich stále vyššími rychlostmi, které nás ale navzájem nesblíží, a stále se honíme ve snaze uspořit čas, který pak trávíme stresování v dopravních zácpách...

Poněvadž filozofické úvahy o smyslu tohoto lidského pachtění by vydaly na dalších několik besed, ukončili jsme příjemné posezení s našimi hosty poděkováním za jejich návštěvu, poučné a zajímavé vyprávění i zapůjčení cenných dokumentačních materiálů.

Zpracovala Zavřelová Eva

Tradice a současnost

Ve dnech 14. a 15. září 2002 uspořádal oddíl SPV Lažánky tradiční „Babské hody“.

Po dvou letech tak měly všechny ženy v naší obci příležitost povolit uzdu svému temperamentu, pobavit se, zazpívat si a zatancovat při dobré dechovce.

K tanci a poslechu po oba dny hrála „Svitavská dvanáctka“ pod vedením lažáneckého rodáka Jaroslava Dvořáka. Kdo přišel, určitě nelitoval. Kvalitní hudba a dobrá nálada daly zapomenout nejméně jednomu z návštěvníků na běžné denní starosti.

Účast celkem 76 krojovaných (52 žen a 24 děvčat školního a předškolního věku) byla důkazem, že Babské hody se staly součástí kulturního života v naší obci a tradicí, kterou stojí za to udržovat a podporovat, kdy lidé pro značné pracovní vytížení a často i existenční starosti nemají mnoho příležitostí trávit spolu pěkné chvíle.

Myšlenku zachování této tradice podpořila v letošním roce také Obec Lažánky, když z obecního rozpočtu přispěla částkou 5.000,- Kč na úhradu půjčovního za kroje, uhradila náklady

na výrobu pozvánek a poskytla zdarma prostory tělocvičny.

Poděkování patří nejen pořádajícímu oddílu SPV, ale také všem, kteří pomohli při zajištění celé akce, nebo ji podpořili svou účastí či finančním příspěvkem při „sobotním zvaní“.

Největší dík a obdiv však patří všem krojovaným ženám, které po oba dny zvládly vedle svých běžných domácích povinností pobavit sebe i ostatní hosty.

Tak děvčata – za dva roky znova do krojů!

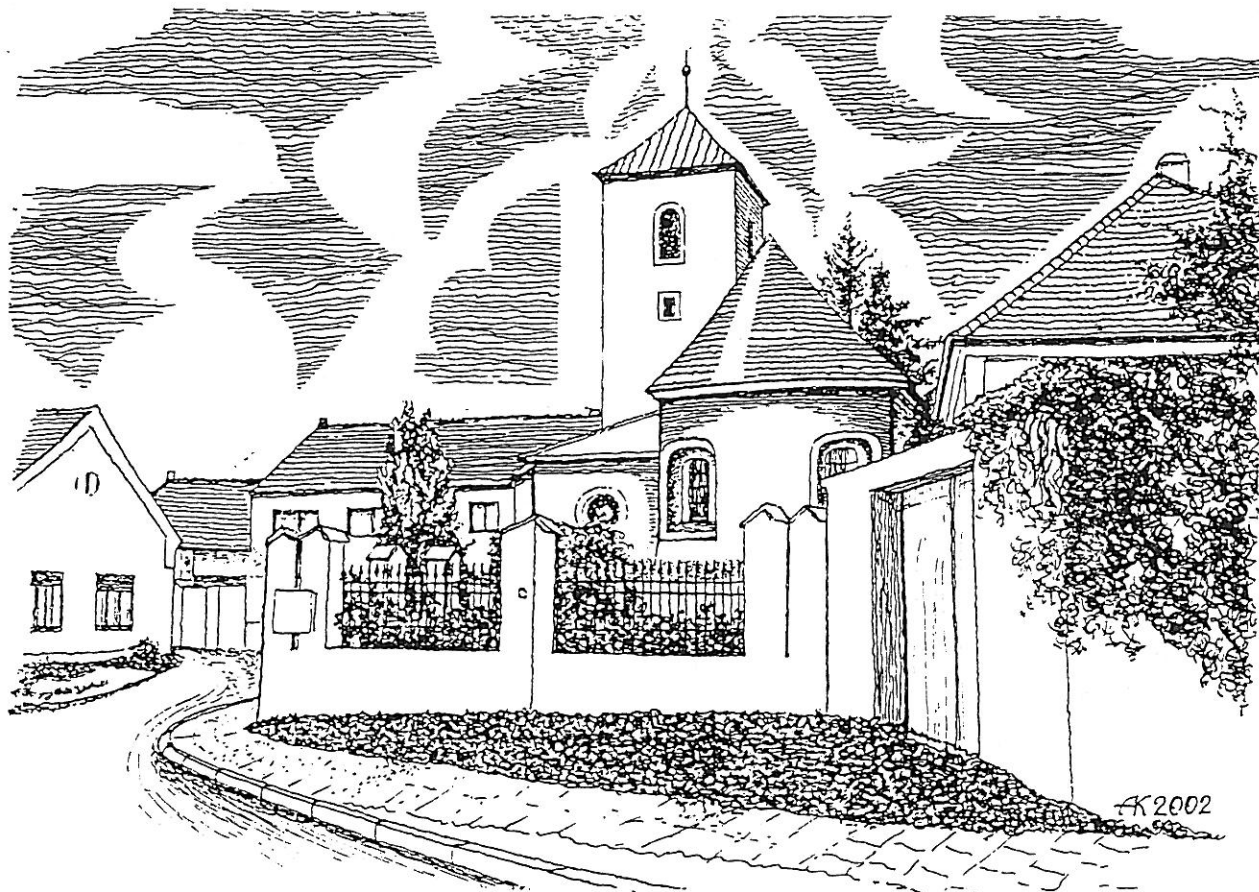
JUDr. Jana Kolářová

Změna kněží ve farnosti Lažánky

Dne 8.9. jsme se rozloučili s panem farářem Vladimírem Langerem a již další neděli se nám představil nový pan farář Marek Hlávka.

Těšíme se na spolupráci a věříme, že bude pokračovat ve šlépějích svých předchůdců. Přejeme mu do roků práce v Lažánkách hodně úspěchů a všechno dobré.

Mgr. Vladimír Langer vzkazuje svým věřícím:

Milí farníci,
děkuji Vám za pěkné tři roky, které jsme spolu mohli strávit. Přeji Vám do nového setkávání s P. Markem odvalu, abyste společně vytvořili společenství církve, které vydává o Bohu věrohodné svědectví.
Budu rád vzpomínat.

Pronájem hrobového místa na hřbitově v Lažánkách

Od 1.1.2002 nabyl účinnost zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a současně s ním přijalo Zastupitelstvo obce Lažánky také Řád veřejného pohřebiště, který je zveřejněn na hřbitově v Lažánkách.

Nové zákonné úpravy přinesly také povinnost uzavřít se všemi nájemci hrobových míst nájemní smlouvy.

Zastupitelstvo obce stanovilo od roku 2002 cenu za pronájem, která se skládá ze dvou složek a to z ceny nájmu hrobových míst a úhrady za služby spojené s udržováním hřbitovní plochy.

Jednohrob – 3m²

- nájemné – (á 3Kč/1m ² /1 rok) na 10 let	90,- Kč
- služby spojené s udržováním pohřebiště (24Kč/1rok) na 10 let	<u>240,-Kč</u>
Celková platba	330,-Kč

Dvojhrob – 5m²

- nájemné – (á 3Kč/1m ² /1 rok) na 10 let	150,- Kč
- služby spojené s udržováním pohřebiště (41Kč/1rok) na 10 let	<u>410,-Kč</u>
Celková platba	560,-Kč

Urnový hrob – 1m²

- nájemné – (á 3Kč/1m ² /1 rok) na 10 let	30,- Kč
- služby spojené s udržováním pohřebiště (18Kč/1rok) na 10 let	<u>180,-Kč</u>
Celková platba	210,-Kč

Nájemné bude nájemce pronajímateli platit vždy na 10 let dopředu složenkou na účet obce Lažánky nebo hotově dle nájemní smlouvy vždy do 31.12. prvního roku desetiletého nájmu. Nájemní smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních, po doplnění a podpisu nájemce 1 vyhotovení zašle nebo osobně předá na OÚ Lažánky. Pronajímatel včas vyzve nájemce na úhradu nájmu hrobového místa, pokud dojde ke změně pronajímatele hrobového místa je třeba tuto změnu nahlásit na OÚ Lažánky.

Podle zákona o pohřebnictví č. 256/2001 Sb. je správcem pohřebiště obec a ta je povinna vést evidenci nájemců hrobových míst a zemřelých. Z těchto důvodů jsou pozůstalí povinni (kdo zařizuje pohřeb) nahlásit na Obecní úřad v Lažánkách **číslo hrobu**, kde bude zemřelý uložen, jeho **datum narození, rodné číslo, datum úmrtí a datum pohřbu**.

Pokud bude do hrobu nebo na hrob uložena urna, je rovněž nutné tuto skutečnost ohlásit správci pohřebiště – na Obecní úřad Lažánky.

Výkopy hrobů mohou provádět odpovědné osoby, které mají oprávnění k provozování této činnosti.

Pan Jan Dosoudil
Veverská Bítýška, Za Řekou 513
Telefon: 549420452, mobil 604 744235

Pohřebnictví Skalník Antonín
Tišnov, Janáčkova 287
Telefon: 549410387, mobil 603 434670

směr do Brna

platí od 16.6.2002

X - pracovní dny				S (soboty, pokud není st. sv.)								
č.	z	odjezd	V.B.	přes	do	pkfj.	z	odjezd	V.B.	přes	Brno	
1	Mar.	*p4.00	4.10	K	Kuřim	4.30	Bra.	4.30	4.45	KPG	5.40	
2	Bra.	4.30	4.50	KP	Brno	5.45	Mar.	5.55	6.10	KPG	7.05	
3	-	-	D 4.50	KG	Roosov.	5.32	-	-	6.35	OH	*7.05	
4	Bra.	5.00	5.20	KG	Brno	6.10	Mar.	7.40	7.50	KPG	8.45	
5	Laz.	5.15	5.25	OHM	Brno	6.15	Bra.	9.30	9.50	KPG	-	
6	Mar.	5.35	5.50	KP	Brno	6.45	-	-	9.50	KPG	10.45	
7	-	-	D 6.00	KR	Brno	6.48	-	-	12.00	OH	*12.30	
8	Bra.	*6.10	6.30	KR	Brno	7.18	Laz.	*13.30	13.40	KPG	14.35	
9	Bra.	p 6.25	6.43	KPR	Brno	7.45	Bra.	17.00	17.20	KPG	18.15	
10	-	-	*p 6.30	OHM	Brno	7.15	-	-	17.35	OH	*18.05	
11	Bra.	7.15	7.35	OH	Brno	8.20	Bra.	18.00	18.15	KPG	19.10	
12	-	-	7.50	KG	Brno	8.45	-	-	-	-	-	
13	Bra.	8.15	8.35	KPG	Brno	9.35	-	-	-	-	-	
14	Bra.	10.15	10.30	KPG	Brno	11.35	-	-	-	-	-	
15	Bra.	12.20	12.40	KPG	Brno	13.35	-	-	-	-	-	
16	Bra.	13.20	13.40	KP	Brno	14.40	-	-	-	-	-	
17	-	-	D 14.15	KPG	Brno	15.10	-	-	-	-	-	
18	Bra.	14.55	15.10	K	Brno	15.55	Bra.	4.30	4.45	KPG	5.40	
19	-	-	15.10	K	Brno	16.05	-	-	5.55	6.10	KPG	7.05
20	-	-	15.15	OM	Brno	16.20	Mar.	7.40	7.50	OH	8.45	
21	Bra.	15.25	15.40	KP	Brno	16.35	Mar.	9.30	9.50	-	-	
22	-	-	16.15	KPG	Brno	17.10	Bra.	-	9.50	-	-	
23	Bra.	16.50	17.10	OHM	Roosov.	17.55	-	-	11.30	11.45	KPG	12.40
24	Laz.	D17.10	17.20	KPG	Roosov.	18.12	Bra.	11.30	12.00	OH	*12.30	
25	-	-	18.00	KP	Brno	18.55	-	-	12.00	OH	14.35	
26	Mar.	19.30	19.45	KPG	Brno	20.35	Laz.	*13.30	13.40	KPG	18.15	
27	Mar.	*21.40	22.15	K	TOS	22.30	Bra.	-	17.35	OH	*18.05	
								18.00	18.15	KPG	19.10	

K - Kuřim
 KP - Kuřim Podlesí
 G - Globus, Řečkovice ČD
 R - Řečkovice, konečná tramvaje

O - Opava
 OHM - Opava Hvozdec město
 OHP - Opava Hvozdec Písařky

D - nejede od 1.7. do 31.8.
 P - nejede od 1.2. od 11.3. do 15.3., od 28.3. do 29.3., od 1.7. do 31.8., od 29.10. do 30.10.
 * - jede jen do Bystrce
 * - na spoj č. 1 navazuje v Kuřimi nádraží spoj z Kunštátu do Brna
 - spoj č. 8 jede v době p přes Podlesí
 - spoj č. 10 vyjíždí z Veverské Bílýčky sidišlbtě
 - na spoj č. 26 navazuje spoj linky 730 820 Kuřim-Bystrc s odjezdem 21.38 z Kuřimi nádraží (poslední do Brna)
 - spoj v S a t s odjezdem 13.30 z Lazánek navazuje na spoj z Tišnova (Svatoslav-Deblin)
 Spoj v S a t přes Kuřim jedou vždy přes Podlesí, Globus, Řečkovice ČD
 Spoj v S a t přes Opavu jedou vždy přes Hvozdec a končí v Bystrci

směr z Brna

platí od 16.6.2002

X - pracovní dny				S (soboty, pokud není st. sv.)						
č.	z	odjezd	V.B.	přes	do	z	odjezd	přes	V.B.	do
1	Brno	4.50	5.45	KP	Bra.	Brno	7.15	KPG	8.10	-
2	Roosov.	D 5.05	5.50	KP	-	Bystrc	7.40	OH	8.10	Bra.
3	Roosov.	p 5.35	6.21	OM	Bra.	Brno	*10.15	KPG	11.10	Laz.
4	Bra.	5.35	6.20	K	-	Bystrc	13.00	OH	13.30	-
5	Brno	5.50	6.45	KPG	Bra.	Brno	13.15	KPG	14.10	Bra.
6	Brno	6.30	7.27	KPG	-	Brno	15.15	KPG	16.10	Bra.
7	Brno	6.40	7.35	OPH	Bra.	Brno	17.45	KPG	18.40	Mar.
8	Brno	8.30	9.25	KPG	Bra.	Bystrc	18.15	OH	18.45	-
9	Brno	10.35	11.35	KPG	Brno	Brno	19.20	KPG	20.16	Bra.
10	Brno	11.50	12.45	KG	-	Brno	20.20	KPG	21.15	Laz.
11	Brno	12.45	13.40	KP	-	Brno	22.30	KPG	23.20	Laz.
12	Brno	D 13.15	14.10	OPH	-	Brno	-	-	-	-
13	-	-	14.10	-	Bra.	-	-	-	-	-
14	Brno	13.45	14.45	KPG	Bra.	-	-	-	-	-
15	Brno	14.20	15.05	K	-	-	-	-	-	-
16	Brno	14.25	15.20	OMH	-	-	-	-	-	-
17	Brno	14.55	15.55	OMH	Bra.	-	-	-	-	-
18	Brno	15.10	16.05	KG	-	Brno	7.15	KPG	8.10	Bra.
19	Brno	D 15.25	16.25	OMH	Mar.	Brno	7.40	OH	8.10	Laz.
20	Brno	*15.55	17.00	KP	Laz.	Brno	*10.15	KPG	11.10	Laz.
21	Brno	D 16.50	17.45	OMH	-	Bystrc	13.00	OH	13.30	-
22	Brno	17.05	18.05	KP	Mar.	Brno	13.15	KPG	14.10	Bra.
23	Brno	17.45	18.45	KPG	Bra.	Brno	15.15	KPG	16.10	Bra.
24	Brno	18.10	19.05	OMH	-	Brno	17.45	KPG	18.40	Mar.
25	Roosov.	D 18.25	19.10	KG	Mar.	Bystrc	18.15	OH	18.45	-
26	Brno	19.30	20.20	KG	Bra.	Brno	19.20	KPG	20.16	Bra.
27	Brno	20.50	22.15	KPG	Bra.	Brno	20.20	KPG	21.15	Laz.
28	TOS	*22.40	23.05	K	Bra.	Brno	22.30	KPG	23.20	Laz.

K - Kuřim
 KP - Kuřim Podlesí
 G - Řečkovice ČD, Globus
 R - Řečkovice, konečná tramvaje

O - Opava
 OHM - Opava Hvozdec město
 OHP - Opava Písařky Hvozdec

D - nejede od 1.7. do 31.8.
 P - nejede od 1.2. od 11.3. do 15.3., od 28.3. do 29.3., od 1.7. do 31.8., od 29.10. do 30.10.
 * - na spoj č. 19 navazuje v Lazánkách spoj do Tišnova
 - spoj č. 27 vyjíždí v Kuřimi nádraží autobusu z Brna do Tišnova s odjezdem 22.15 ze Zvonáčky - st. 31 (poslední z Brna)
 - na spoj v S a t s odjezdem 10.15 ze Zvonáčky navazuje v Lazánkách spoj do Tišnova
 Spoj v S a t přes Kuřim jedou vždy přes Podlesí, Globus, Řečkovice ČD
 Spoj v S a t přes Opavu jedou vždy přes Hvozdec a začínají v Bystrci